

Садржај фонда Општина града Београда

У грађи се налазе појединачна документа на немачком, мађарском и француском језику.

Грађа Општине града Београда садржи податке о друштвено-политичком економском, културно-просветном, социјално-здравственом, саобраћајном, комуналном и урбанистичком развоју града, што је веома значајно за проучавање историје Београда.

Грађа: 1862-1944; књиге: 1887-1946, 1970 књига;

Списи: 1862-1944, 3.762 кутије.

Књиге: 1887-1944, 104 књиге.

-Записници са свечаних седница Одбора и Градског већа 1921-1940. 2 књ.

-Регистри уз записнике одборских одлука 1887-1934. 2 књ.

-Записници одборских одлука и одлука Градског већа 1895-1944. 94 књ.

-Записници разних одбора 1927-1941. 6 књ.

ОПШТЕ-УПРАВНО ОДЕЉЕЊЕ

Грађа: 1898-1944; 340 књига и 704 кутије списа.

Књиге: 1900-1944:

-Регистри 1919-1943. 35 књ.

-Деловодни протоколи 1918-1944. 228 књ.

Персонални одсек

-Регистри уз контролник особља - 2 књ.

-Контролници особља ОГБ - 26 књ.

-Разне евидентне књиге службеника ОГБ 1920-1943. 19 књ.

Правни одсек

-Деловодни протоколи 1928-1944. 7 књ.

-Разне књиге продаје, стечајева, спорова 1932-1940. 6 књ.

-Новчане књиге 1934-1938. 2 књ.

Статистички одсек

-Књиге лица признатих за српске поданике 1900-1912. 1 књ.

-Бирачки спискови 1910-1928. 7 књ.

-Остале књиге (наплата такса) 1927-1930. 4 књ.

Културни одсек

-Записник одборске социјално-културне секције 1923-1925. 1 књ.

-Деловодни протокол 1941-1942. 1 књ.

-Дневник касе школског одбора 1943. 1 књ.

Списи: 1898-1944.

Грађа кабинета председништва пружа податке о: решавању комуналних проблема у граду 1898-1939. (калдрмисање улица, снабдевање града водом и осветљењем, изградња канализационе мреже и др.); решавању проблема у саобраћају; давању под закуп општинског земљишта; измени регулационог плана појединих београдских улица; решавању стамбених проблема; подизању и оправци: зграда, барака, караула и паркова; припремама за изградњу фабрике гаса и њене експлоатације (1927-1929); подизању електричне централе (1927); пошумљавању околине Београда и експлоатацији обала Саве и Дунава (1932); просјачењу штићеника Дома старца и старица; прослави 200 година од рођења Џорџа Вашингтона. Из периода немачке окупације од 1941. године има података о мерама против ратних војних заробљеника, одузимању коња и возила за потребе немачке војске, о поступцима према Јеврејима (упућивању Јевреја на принудни рад, њиховом отпуштању из општинске службе, о стању у логору за Јевреје код Топовских шупа и др).

Грађа осталих одсека Опште-управног одељења даје податке о градским већницама, општинској управи, председницима општине (Влада Илић, Војин Ђуричић и др.) и општинским службеницима. Даље садржи податке о: комунистичкој општини (опозив и суспендовање комунистичких одборника, на челу са Филипом Филиповићем - 1920. год.); политичким странкама (акције, деловање и критике разних политичких странака на рад општинске управе - социјалисти, социјал-демократи); великом радничком збору организованом од Централног синдикалног одбора Југославије - 1923. год., међународним односима (IV међународни конгрес градова у Барселони - 1929. год., посети професора Др Петра Зенкла, председника социјалне политике и одбора Општине града Прага, сарадника председника Чехословачке републике Т. Масарика - 1935. год., сарадњи са градовима у унутрашњости и иностранству), затим податке из области културе (организовање јавних прослава, израда грба града Беотрада - скице 1935, и др.); о изградњи разних објеката у Београду (Женска болница - 1921; viseћи трамвај Београд - Земун - генерални пројекат - 1922; Астрономска и метеоролошка опсерваторија; уређење Прокопа - 1923; гасна и електрична централа - услови и пројекти - 1929;

јевтини станови - предлог за подизање - 1933; киосци за продају дувана; Дом студентикња „Краљице Марије" - довршење - 1937; обезбеђење обале реке Саве - предлог и нацрт - 1933; уређење Калемегдана - 1923; Топчидерска црква на „Звезди" - одобрење за подизање - 1937; Црква св. Ђорђа на Чукарици; реконструкција Београдске кланице - 1937; понуда Ивана Мештровића, вајара, за израду монументалне чесме на Теразијама - 1923; итд.). Има података о: оправци јавних путева путем кулука, уређењу улица са списком имена и изменом назива - 1929; осветљавању и варошкој железници у вези закљученог уговора с Периклесом Циклосом из Милана - 1937; о обезбеђивању огрева; ценама разних комуналних услуга и животних намирница - 1932; стању пекара - 1931; извозу дрвета у САД - 1923; проблемима транспортних услуга - 1923; о индустрији - 1939. Поред овога, грађа пружа податке о решавању социјалних, и безбедносних проблема (помоћ сиромашним лицима и хуманитарним друштвима; сузбијзње голуbacher мушице - 1935; спречавање сточне заразе - 1938; организовање ваздушне и пасивне заштите - 1940). Има података о изменама у атару београдском (припремање Чукарице - 1927; подела Београда на 18 сектора - 1929. године) и др.

За период окупације 1941-1944. налазе се подаци, о деловању окупаторске власти и стању у окупираном Београду; о обнови комуналија после бамбардовања 1941; о погинулим Београђанима; о логору на Сајмишту; о заробљеницима; о заштити архивске грађе; о Јеврејима - њиховом отпуштању из службе - спискови и подаци о њима.

Подаци о војним обвезонцима и позиви за вежбу, као и низ статистичких података о Београду и Земуну – 1931-1944. итд.

У грађи се налазе и досијеа службеника ОГБ.

ОДЕЉЕЊЕ ЗА СОЦИЈАЛНО И ЗДРАВСТВЕНО СТАРАЊЕ

Грађа: 1920-1944, 228 књига и 13 кутија списа.

Књиге 1920-1944:

-Записници за доделу помоћи, социјална питања и здравствено старање 1929-1941. 3 књ.

-Регистри 1930-1944. 24 књ.

-Деловодни протоколи 1928-1944. 103 књ.

-Остале књиге (контролници, рефундација и сл.) 1930-1944. 6 књ.

Одсек за сиротињу

-Деловодни протоколи 1920-1927. 7 књ.

-Остале књиге (за зимску помоћ, погребне спремe за сиротињу) 1930-1938. 3 књ.

Санитетски одсек

-Регистри 1927-1930. 4 књ.

-Деловодни протокол 1920-1930. 29 књ.

-Контролник кредита 1928. 1 књ.

Одсек за јавну хигијену

-Регистар 1935. 1 књ.

-Дневници рада (као дел. прот.) 1938-1943. 7 књ.

-Дневник касе - 1 књ.

Одсек за помагање сиротиње и социјалне установе

-Деловодни протоколи 1920-1927; 1941-1943. 21 књ.

-Регистри и друге књиге као евиденција социјалне помоћи 1920-1944. 25 књ.

-Остале књиге (за зимску помоћ, погребна спрема за сиротињу) 1930-1938. 3 књ.

Списи: 1931—1944.

Грађа пружа податке о: зимској помоћи и бањском лечењу сиромашних Београђана; сиротињи - попис 1932. год.; помоћи у новцу и натури општинским службеницима; грађанима којима је додељивана помоћ и који су смештени у Дом старца и старица (досијеа) и др. У грађи се налазе и правилници који се односе на помагање сиротињи, разни годишњи извештаји, предлози буџета и сл. (1929-1944).

СУДСКО ОДЕЉЕЊЕ

Грађа: 1911-1944, 102 књиге и 146 кутија списа.

Књиге 1911-1944:

-Деловодни протоколи 1937-1944. 6 књ.

-Евиденција наплаћених казни 1929-1940. 2 књ.

Одсек за грађанске спорове

-Регистри грађевинских парница 1933-1940. 6 књ.

-Књиге парничара 1928-1940. 9 књ.

-Остале књиге (судске забране, рочишта и сл.) 1934-1941. 3 књ.

Извршни одсек

-Регистар дужника и поверилаца 1935. 1 књ.

-Извршни контролници 1933-1942. 5 књ.

Кривични одсек

-Регистри кривичних предмета 1933-1944. 6 књ.

-Контролници кривичних предмета 1929-1938. 3 књ.

Одсек за старатељство

-Регистар пупилни 1921. 1 књ.

-Регистри умрлих 1920-1943. 21 књ.

-Регистри маса 1911-1943. 28 књ.

Суд добрих људи

-Регистар парничара 1930-1935. 2 књ.

-Деловодни протоколи 1925-1939. 5 књ.

-Остале књиге (рочишне и парничне) 1935-1939. 4 књ.

Списи: 1918-1944.

Грађа пружа податке о: наплати дугова, казни и такса; пресудама због бесправне градње; образовању маса умрлих лица и одређивању старалаца маса, као и податке о покретној и непокретној имовини маса; о споровима због надокнаде дуга између послодавца и радника; о забранама на имовину због неплаћених дугова. Има података о наплати кирије (1944) и др.

ПРИВРЕДНО-ФИНАНСИЈСКА ДИРЕКЦИЈА

Грађа: 1892-1944, 633 књиге и 1.391 кутија списа.

Књиге 1909-1944:

-Регистри 1935-1944. 19 књ.

-Деловодни протоколи 1935-1944. 161 књ.

Одсек за израду и извршење буџета

-Записници са седница Управног одбора за утрошак доларског зајма и записници Комисије за буџет и финансијског одбора 1927-1938. 4 књ.

-Поверљиви деловодни протокол 1937-1941. 1 књ.

-Предрачуни буџета 1927-1942. 4 књ.

Таксено-привредни одсек

-Партијалници, тарифе и сл. 1927-1937. 11 књ.

-Контролници заузећа и разних плаћања 1929-1938. 8 књ.

-Остале новчане књиге 1929-1944. 14 књ.

Пијачни одељак

-Записници са седница пијачне секције и одбора за таксена и пијачна питања 1932-1939. 4 књ.

-Регистри пијачних продавница, рђавих платиша и таксених обвезника 1941-1944. 4 књ.

-Књиге наредби 1937-1941. 2 књ.

-Контролници предмета 1931-1943. 15 књ.

-Разне новчане књиге (дневници, партијалници и сл.) 1932-1944. 38. књ.

Кланични одсек

-Записник - обнова уверења о здрављу стоке 1944. 1 књ.

Одсек општинских добара

-Регистри уз деловодне протоколе и регистри о кретању прометне вредности имања 1928-1945. 7 књ.

-Деловодни протоколи и контролници предмета 1923-1942. 21 књ.

-Остале књиге: (партијалници закуподаваца и друге евиденције о закупу ошптинских добара, о наплати кирије, о осигурању ошптинских зграда и сл.) 1932-1944. 15 књ.

Одсек трошарине

-Записници са седница Комитета за трошаринска питања 1933-1934. 1 књ.

-Разне књиге: дневник депозита управе градске трошарине, дневник предаје прихода од трошарине и приходници трошаринских станица 1931-1942. 5 књ.

Одсек економата

-Деловодни протокол 1927. 1 књ.

-Остале књиге: (сконтро робе, дневник касе, режисерски дневник, дневник мензе и сл.) 1925-1944. 6 књ.

Одсек главног књиговодства

-Регистри новчаних докумената 1937-1941. 3 књ.

-Главне књиге 1918-1944. 13 књ.

-Дневници 1931-1944. 25 књ.

-Књига благајне 1921-1942. 1 књ.

-Приходници разни 1934-1944. 24 књ.

-Расходници разни 1893-1943. 30 књ.

-Партијалници 1939-1944. 6 књ.

-Сконтро: фондова, полагача, кауција, текућих рачуна и сл. 1909-1944. 72 књ.

Главна благајна

-Дневници касе 1909-1944. 39 књ.

-Благајнички дневници 1939-1940. 1 књ.

Благајна прихода

-Дневник касе 1939-1940. 2 књ.

Депозитна благајна

-Дневници касе 1931-1940. 4 књ.

-Партијалници 1931-1939. 15 књ.

-Књиге кауција у хартијама од вредности полагача у готову, допунске кауције и сл. 1931-1944. 8 књ.

Одсек ликвидатуре

-Регистри уз контролник особља -2 књ.

-Контролници особља - 26 књ.

-Регистри евиденција примљене поште 1934-1943. 8 књ.

-Евиденција примљене поште 1933-1943. 22 књ.

-Разне евиденције и контролници плата, пензионера, обустава од личних примања и сл. 1921-1942. 18 књ.

Списи: 1892-1944.

Грађа ове дирекције пружа податке о финансијској реализацији послова које је обављала општина, и то о: наплати општинских такса (пијачне, за осветљење, воду, културне манифестације, фирме, гробљанске таксе, хотелске госте, адвокате, занатлије, предузећа); разрезима пореза и приреза; пријави ратне штете причињене на општинским добрима 1914-1918; закупу општинског замљишта – 1918-1944; извршењу регулације Београда; исплати извршених радова на калдрмисању улица, изградњи путева (Београд-Смедерево); електрификацији (Босанско-дионичарско друштво); набавци угља (Ресавски рудници), изградњи: пијаца, основних школа („Краљице Марије“, „Јован Цвијић“ и др.), Окружног суда, Породилишта у Средочкој улици, радова на постављању водоводне мреже и др. Разне исплате: припреме изградње споменика Карађорђу - 1936, сликарима - Бети Вукановић, Урошу Предићу, Франу Шимуновићу. Затим има података о кулчарењу за одржавање бановинских и општинских путева, о зајмовима за реконструкцију осветљења и трамвајског саобраћаја, утрошку долароког зајма. Има статистичких података о увозу (1920-1921, 1926-1936, 1938, 1939); о раду градске трошарине (1930-1931); о помоћи настрадалом становништву од бомбардовања 1944. и др. У грађи се налазе и буџети ОГБ од 1916-1944. године и платни спискови.

Пензиони фонд

Грађа: 1920-1944, књиге: 1920-1944, 69 књига, списи: 1924-1944, 16 кутија

Књиге 1920-1944:

-Регистри уз књиге Пензионог фонда општинских службеника 1920-1924. 2 књ.

-Књиге Пензионог фонда општинских службеника I, II 1920-1934. 10 књ.

-Регистар уз књиге улога Пензионог фонда - 1 књ.

-Књиге улога I-V 1928-1936. 9 књ.

-Регистар уз партијалнике 1941-1944. 1 књ.

-Партијалници I-X 1940-1944. 20 књ.

-Контролник пензија I-VIII; 11-20 1939-1941. 15 књ.

-Остале новчане књиге (приходник, расходник, књиге текућих рачуна, примања и издавања, дневници и др.) 1940-1944. 11 књ.

Списи: 1924-1944.

Списи садрже: предлоге, решења и одлуке за личие и породичне пензионере Општине града Београда. Има података о улагању и повраћају пензионог улога и др.

Државна месна контрола при општини београдској

Грађа: 1919-1944, књиге: 1921-1944, 67 књига, списи: 1919-1944, 29 кутија

Књиге 1921-1944:

-Поверљиви деловодни протокол 1930-1943. 1 књ.

-Регистри 1924-1933. 2 књ.

-Деловодни протоколи 1921-1941. 11 књ.

-Књиге расхода, прихода, кредита и сл. 1924-1944. 53 књ.

Списи: 1919-1944.

Списи садрже податке о: удаљавању с дужности службеника Општине града Београда због дасциплинских кривица, злоупотреби у финансијском пословању; утрошку доларског зајма; стању касе Главне благајне Општине града Београда и др.

ТЕХНИЧКА ДИРЕКЦИЈА

Грађа: 1862-1944, 304 књиге и 1.067 кутија списа.

Књиге 1904-1944:

-Регистри 1941-1944. 6 књ.

-Деловодни протоколи 1941-1943. 10 књ.

Архитектонски одсек

-Поверљиви деловодни протокол 1941-1944. 1 књ.

-Деловодни протоколи 1941-1944. 2 књ.

-Инвентар ствари 1932-1943. 1 књ.

Грађевински одсек и контрола зидања

-Регистри 1919-1944. 24 књ.

-Деловодни протоколи 1921-1944. 37 књ.

-Регистри улица 1920-1944. 17 књ.

-Статистика подигнутих грађевина 1919-1944. 17 књ.

-Остале књиге (књиге уписа грађевинско-правних обавеза, грађевински дневници, књиге издавања грађевинских дозвола и сл.) 1925-1942. 19 књ.

Катастарски одсек

- Регистри 1904-1944. 30 књ.
- Деловодни протоколи 1904-1929. 18 књ.
- Контролници предмета 1929-1944. 20 књ.
- Регистри власника имања и протокола о омеђавању - 4 књ.
- Евиденције катастарских тапија - 8 књ.
- Регистри издавања протокола о регулацији и нивелацији 1926-1939. 5 књ.
- Књиге издавања протокола о регулацији и нивелацији 1905-1944. 57 књ.
- Регистри издатих уверења о регулацији 1932-1942. 14 књ.
- Матичне књиге 1921-1931. 2 књ.
- Остале књиге (финансијске) 1941-1943. 5 књ.

Управа водовода

- Књига измене и допуне тарифе - 1 књ.

Експропријација и апропријација

- Записници са седница за експропријацију и апропријацију 1926-1944. 4 књ.
- Деловодни протокол 1929. 1 књ.
- Списак апропријација и експропријација 1936-1940. 1 књ.

Списи: 1862-1944.

У грађи има података: о регулацији улица (Бранкове, Карађорђево и др.); о плацевима (Цркве св. Марка, тзв. плац „Јалија“ код нове Синагоге, Јеврејске мале и др.); о изградњи, адаптацији, реконструкцији и оправци општинских и приватних зграда и др. објеката, основних школа: Савамалске, Савиначке, Теразијске, на Источном Врачару, код Саборне цркве и др., Доситејевог музеја, Јатаган-мале, Београдске трошарине, Библиотеке на Косанчићевом венцу, Српске земљорадничке банке, зграда: Црвеног крста, Николе Пашића, Југошкоде, Политике и др.; јавних склоништа; спомен-обележја на Чукур чесми и др. Има података: о изградњи дрвене калдрме, односно калдрмисању улица; о изградњи канализације, водовода и водоводне мреже дунавског помоћног насипа узводно од нове Електричне централе (1862-1914; 1920-1944.); о изградњи: моста на Сави „Краљ Александар I“, савског и дунавског пристаништа - 1924-1941; пута Београд - Земун; о насипању леве обале реке Саве - 1937-1941. (радове вршило предузеће из Копенхагена - „Данска група“) и др. У грађи се налазе и спискови улица с назначеним квартовима и грађевинским рејонима и улице које су обухваћене регулацијом. Затим има

података: о омеђивању и парцелацији имања, промени власништва непокретних имања, о убаштињењу, омеђивању граница, о експропријацији и апропријација имања. Има и сведочанстава - тапија с уцртаним скицама имања.

У Техничкој дирекцији могу се наћи подаци о припремама које је ошптина вршила у случају ратне опасности (набавка и постављање сирена 1932-1933, ослобођење службеника од војске, организација дирекције у случају рата). Из времена окупације 1941-1944. има података о рашчишћавању рушевина, оправци бомбардованих зграда - јавних и приватних (општинске зграде, школе, здравствене зграде, санитарни објекти - зграде Техничке дирекције, царинарнице, трошаринске станице, пијаце, пожарне команде, циглане, "Пионир" и др.). Због промена назива улица у том периоду има података о скидању уличних табли.

Одсек за студије, због специфичности послова којима се бавио, даје податке о плановима ОГБ у вези реконструкције и изградње појединих делова града (Макиш, београдски железнички чвор и Железничка станица, пристаништа, Зимовник на Ади Хуји, царинарнице, Панчевачки мост, пут кроз Доњи Град, стечај за израду Генералног плана о: уређењу Београда са списима Регулационог фонда, продужни профил тунела за друмски саобраћај и др.).

У персоналној документацији дирекције налазе се подаци о: признавању радног стажа, постављењима, премештајима, разрешењима дужности, повишицама, боловањима и сл.

У грађи се налазе и предлози буџета за Техничку дирекцију (1928-1944).

УПРАВА ЗА ГРАДСКУ ЕКОНОМИЈУ И ВРТОВЕ

Грађа: 1942-1944, 4 књиге

Књиге 1942-1944:

-Деловодни протокол 1942. 1 књ.

-Новчане књиге 1943-1944. 3 књ.

ДИРЕКЦИЈА ТРАМВАЈА И ОСВЕТЉЕЊА

Грађа: 1920-1944, 119 књига и 7 кутија списа.

Књиге 1925-1944:

-Поверљиви деловодни протокол 1929-1939. 1 књ.

-Деловодни протоколи 1925-1944. 89 књ.

-Регистри, главне књиге запосланих и друге евиденције запослених 17 књ.

-Остале књиге (новчане) 1928-1944. 12 књ.

Списи: 1920-1944, кутија 7.

Грађа даје податке о: извођењу радова на трамвајским депоима и далеководима, набавци каблова и другог материјала за горње радове; набавци угља; сарадњи са Ческо-моравским електричарским заводом за испоруку електро материјала (утовори). Има података о пријави несрећних случајева на раду – 1923-1941, о буџету за 1927, предлог буџета за 1928. и 1929. годину, и др.